...૪૦

ગોપીગીત.

શ્લોક તથા ટીકા

સહિત

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

ભુદરભાઈ મહાદેવરાવ વગેરે

તે

અમદાવાદમધ્યે

અમદાવાદ યુનિયન પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં

ઘેલાભાઈ નરસિંહદાસે છાપી.

[illegible]

[illegible] મોતીલાલ અમરતલાલના

મકાનમાં

સંવત ૧૯૪૫

સને ૧૮૮૯

क्

नीचे सही करनार नम्रता पूर्वक जाहेर करे छे के,
[illegible] हिंदुस्तानमां संस्कृत पुस्तको, तथा जैन ध-
र्मनां, पुस्तको [illegible]
ने [illegible] भाषा, तथा हिंदुस्तानी
भाषा, तथा किस्साओ, नाटको, गुजराती विगेरे
दरेक जातनां सरस छाप अने सस्तां कींमते मळ
शे. तेओने लेवानी मरजी होय तेओए पोस्टेज
[illegible] कागळ लखी पुछावुं [illegible]
वामां आवशे नहीं.

अमदावाद.
ता. २०-४-९८

पं. [illegible] सलर म[illegible]
ठे. अमदावाद [illegible]
[illegible] कागळ [illegible]
[illegible] खानगी [illegible]
दुकान.

श्रीगणेशायनमः॥ श्रीसरस्वत्यै-
नमः॥अथगोपीगीत लिख्यते॥
गोप्य ऊचुः॥जयतितेऽधिकंज-
न्मना व्रजः श्रयत इन्दिरा शश्वदत्र
हि॥दयितदृश्यतांदिक्षुतावका स्त्व
यि धृतासवस्त्वांविचिन्वते॥१॥

ટીકા-ગોપિયો કહેછે હેપ્રિયા તમારા જન્મથી
આ વ્રજ અધિક જયપામેછે, કેમકે લક્ષ્મી નિરંતર
વ્રજને વિષે આશ્રય કરેછે, તમારે વિષે ધારણ કર્યા
છે પ્રાણ જેમણે એવિયો તમારી દાસિઓ જેમ
દિશાઓને વિષે ગોતિયે માટે દર્શન આપો॥૧॥

शरदुदाशये,साधुजातसत्सरसि
जोदरश्रीमुषादृशा॥ सुरतनाथतेशु
ल्कदासिका वरद निघ्नतो नेहकिं-

वधः॥२॥ ॥ ॥ ॥ ॥

टीका- हे [illegible] रतनाथि हृदयरधननाआपनारडी

स्त्रऋतुनासरोवरने विषे रूडेप्रकारे थयेलांप्रफुलि

तकमळनागर्भनी शोभाने हरे एवांतमारे

नेत्रोने अन्य दासीयो जेवायो अमनेमारन

एवा तमने शुं आमारो वध करुं यत्नथी, मारे

माराप्राण राखवाने अर्थे दरश [illegible] आ [illegible] ॥२॥

विषजलाप्ययाद्व्यालराक्षसा॥

र्षमारुताद्व [illegible] तानलात् ॥

वृषमयात्मजाद्विश्व तोभया

दृषभ तवयं रक्षितामु [illegible] ॥३॥

टीका- विषरूपश्री यमुनाजीनाज्यथकीना

स्ताहता तेथकी, अने अजगररूप राक्षस अघा

सुरथकी, अनेवर्षायाद्युने विजळीनापड्याथ

री जेटले इंद्रना कोपथकी, ने वेलद्रूपरास

स अरिष्टासुरथकी, अने मयनामा दैत्यपुत्रव्यो

मासुरथकी तमे वारंवार अमारुं रक्षणकर्युंछे,

माटे हे श्रेष्ठ हमणां केम उपेक्षा करो छो॥३॥

न खलु गोपिका नंदनो भवा॥
नखिल देहिनामंतरात्मदृक्॥
विखन सार्थितो, विश्वगुप्तये॥
सख उदेयिवान् सात्वतां कुले॥४॥

टीका—तमे श्री यशोदाजीना पुत्र जेम नथि

श्चय नथी केमके सर्व प्राणी मात्रना अंतरात्मानां

साक्षीछो, हे सखा ब्रह्माये जगत्ना रक्षणने

अर्थे प्रार्थना करेला तमे यादवना कुलमां उत्पन्न थयाछो

विरचिताभयं वृष्णिधुर्य ते चरण

मांपुषां संसृतेर्भयात्॥करसरो

रुहं कांतकामदं, शिरसिधेहि

नः श्रीकरग्रहं ॥५॥ ॥ ॥

टीका– हे वृष्णिधुर्य, हृदयमां श्रेष्ठ, [illegible]
तमारा चरणना शरणने आपनार अने अभयक-
रनारूं अने मनोरथ पूरनारूं, अने लक्ष्मीना हा-
थनुं ग्रहण करनारूं जे तमारूं हस्तकमळ हे कांत अ-
मारा मस्तक उपर धरो ॥५॥

व्रजजनार्तिहन्वीरयोषितां, निज

जनस्मयध्वंसनस्मित ॥ भज-

सखे भवत्किंकरीः स्मनो ॥ जलरु-

हाननं चारु दर्शय ॥६॥ ॥ ॥

टीका– हे व्रजजननी पीडाना हरनार, हे वी-
र, पोताना जनोना गर्वने दूर करे एवुं छे हास्य जेनुं
एवा हे सखे, तमारी किंकरीओ एवी [illegible]

... અને અમને સ્ત્રિયોને કામજ્વ... સરળા

મુખનું દર્શન કરાવો ॥૬॥

...त ...नां पापकर्शनं, ...णच

...रा... गं श्रीनिकेतनम् ॥ ...णिफ

णा ...र्पितं ...पदां...जं, कृणु कुच

...नः कृंधि ...छयम् ॥७॥ ॥

ટીકાઃ ... ...ને

...ને ગાયોની પાછળ ચાલનારૂં અને

...ત્માનું સ્થાન, અને સર્પની ફેણાઓ ઉપર અર્પ-

ણકરેલું તમારૂં ચરણારવિંદ અમારા સ્તનનવિ-

ષે ધારણ કરો, અને કામને ટાળો ॥૭॥

म... रया गिरा वल्ल... वाक्यया, बुध

मनोज्ञया ...ष्कर...णा ॥ विधिकरीः

...मा वीर ...ह्यती ॥ र... र सीधुना

ધ્યાયંત્યસ્ત્વનઃ॥૮॥ ॥ ॥

ટીકા- હે કમળનેત્ર પ્રભુ અને મનોહર ને સુંદર છે ગહન જેને વિષે એવી મધુર વાણીએ કરીને મો- પામતી ઘણી જે અને હે વીર અધરામૃતે કરીને ત્રણ કર

તવ કથામૃતં તપ્તજીવનં, કવિભિ

ર્રીડિતં કલ્મષાપહમ્॥ શ્રવણમંગ

લં શ્રીમદાતતં, ભુવિ ગૃણંતિ તે ભૂ

રિદા જનાઃ॥૯॥ ॥ ॥ ॥

ટીકા- પાપનું નાશ કરનાર, અને જ્ઞાની શ્રેષ્ઠ

પુરુષોએ વર્ણન કરેલ ... અને સાંભળતાં માત્રમાં મંગળ કરનાર અને શોભાયુક્ત એવું તમારૂં કથામૃત તેને ... પૃથ્વીમાં વિસ્તારયુક્ત જે વર્ણન કરે છે, તે જન ... દાતાર છે ...

प्र .सितं प्रि .प्रमवी णं, विर
णंचतध्या मगलं ॥र सि
तांवदोप हृदर शः कुहकनो
मनः क्षोभयंति हो ॥१०॥ ॥

टीका—हे प्रिय तमारूं हसवुं अनेप्रेमपूर्वक जोवुं अने विलास ओ ध्याने करीने मंगलक रुछे. हे कपटी एकांतमां हृदयने विषे स्पर्श अ रीते संकेतनी हांसीयो ते निश्चय अमारा मनने क्षोभ करे छे. ॥१०॥

लासेय जाच्चा न्य न
लिन दरं नाथतपद ॥ ल
तृणां रेः नास्ता तिनः लिल
ता नःकांतम ता ॥११॥ ॥

टीका—हे नाथ, ...

पो थार । पैडा थालो छे त सम्ये अमणन्ना

सरः डोमण तमां व्थरणार्थे डंडीन्लूशा

हीनें उरेश्लेण्णें अप्पढे छठतणर्न्नेनाशयेर ।

गने पामतुं नथी ॥ १२॥

दिन परिक्षये ॰॰॰ तले, घनरु

हानानं विभ्र ॰॰तम् ॥ नरज

स्थलं दर्शय ॰ हु मनसि ॰ स्म

रं धीरयं च्छसि ॥१२॥ ॥ ॥

टीडा ॰ दे वीर साथंडाणे ॰ भिडेरी डरीनेभ

॰ त ॰॰॰ गेनां रत्नेडरीनेव्यास जेवां मण

ना सरणा ॰ भने धारण डरता, ॰॰॰॰

भाडेलापेडाजमारामननेविषे भनेभरपण्डेछे॰

प्रणतकामदं पद्मजार्चितं, धरणि

मं॰ नं ध्येयमापदी ॥ चरणपं ॰ जं ॰ ंत

मंचते, रमणनःस्तनेष्वर्पयाधिहन॥१३॥

टीका- ... नमस्कार करनारने मनोरथ आपनारूं, ... सेवेलुं पृथ्वी ... भूषण, अने आपत्तिकालमां ध्यान करवा योग्य अने अत्यंत सुखकारक एवं तमारूं चरणकमल ते अमारा स्तनने विषे धरो॥१३॥

सुरतवर्धनं शोकनाशनं, स्वरित
वेणुना सुष्ठु चुंबितं॥ इतररागवि
स्मारणं नृणां वितर वीरनस्तेध
रामृतं॥१४॥ ॥ ॥ ॥

टीका- हे वीर शृंगाररसनी वृद्धि करनारूं, अने शोकने टालनारूं अने नादयुक्त वेणुने सारी प्रकारे चुंबन करे छे अने बीजा सुखनुं विस्मरण करावनारूं एवं तमारूं अधरामृत अमने आपो

अटति यद्भवानह्नि काननं त्रुटिर्युगायते त्वामपश्यताम् ॥ कुटिलकुन्तलं श्रीमुखं च ते, जड उदीक्षतां पक्ष्मकृद्दृशाम् ॥१५॥

टीका — ज्यारे दिवसने विषे वनप्रत्ये जाओछो त्यारे तमने देख्या विने अमारो क्षणपण जुगना समान थायछे अने ज्यारे तमे पाछा आवोछो त्यारे तमारा श्रीमुखना दर्शनना नेत्रने पांपण करनार ब्रह्मा पण जड छे. ॥१५॥

पतिसुतान्वयभ्रातृबान्धवानतिविलङ्घ्य तेऽन्त्यच्युतागताः ॥ गतिविदस्तवोद्गीतमोहिताः कितवयोषितः कस्त्यजेन्निशि ॥१६॥

टीका — हे अच्युत पति पुत्र कुटुंब सर्वेने

सगांनषीलंघनकरीने । ...हासःपि...चेजियो,
अनेतमारीगतिन त्नएणनारीअनेगानेकरीअ
...पामेलीयोस्त्रियोनात्याग ...परीरात्रेजेएणकरीए

रहसि संविदं हृच्छयोदयं, प्रहसिता
ननं प्रेमवीक्षणं ॥ बृहदुरः श्रियो
विक्षध...ते मुहुरती स्पृ . मुह्यते
मनः ॥१७॥ ॥ ॥ ॥ ॥

टीका– जे...न स्थानने विषे संकेत...
...तने...तो...हरे जेवुं हास्ययुक्त मुखा
...जे...उं, अने हास्ययुक्तनुं स्थान...
...तमा...हृदयस्थण त्नएने वारंवार तमने...थानी
...

...जवनौकसां...क्तिरंगते वृजि
नहन्त्र्यलं विश्वमंगलम्॥ ...

मनाक्च नस्त्वत्स्पृहात्मनां स्व-
जनहृद्रुजां यन्निषूदनम् ॥ १८ ॥

टीका– हे अंग तमे वृंदावनमां
रहेनाराना दुःखने टाळवामाटे प्रगट थया छो अने
विश्वने मंगळ करनार छो, माटे तमारी स्पृहाय-
वाळां स्वजनना हृदयना रोगने टाळे एवुं कांईक
औषध अमने आपो ते अमे मागीए छीए ॥ १८ ॥

यत्तेसुजातचरणाम्बुरुहंस्तनेषु ॥
भीताःशनैःप्रियधीमहिकर्कशेषु ॥
तेनाटवीमटसीतद्व्यथतेनकिंस्वि
त् ॥ कूर्पादिभिर्भ्रमतीधीर्भवदा
युषांनः ॥ १९ ॥ ॥ ॥ ॥

इति श्रीभागवते महापुराणे दश-
मस्कंधे गोपीगीतं नाम एक-

त्रिंशोऽध्यायः ॥३१॥ समाप्तः ॥

टीका—हे प्रिय जे तमारुं सुकोमल चरणारविं

दजमारा कठण स्तनने विषे धारण करता दुःख

पामीय छइए ते चरणारविंदने

ष्वालो छो ...

...

इति श्री

गोपी गीत

संपूर्णम्.